

БУЛГАН АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
..... ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2020 оны 12 сарын 03 өдөр

Дугаар 11/04

Булган

Аймгийн Засаг даргын
2020-2024 оны үйл ажиллагааны
"Шинэ хөгжлийн зам" хөтөлбөрийг батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.1.д, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.11 дэх заалтыг үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын найм дахь удаагийн сонгуулийн II хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны "Шинэ хөгжлийн зам" хөтөлбөрийг хавсралтаар баталсугай.

2. Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны "Шинэ хөгжлийн зам" хөтөлбөр батлагдсантай холбогдуулан дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг аймгийн Засаг дарга Б.Ариун-Эрдэнэд даалгасугай.

2.1. Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны "Шинэ хөгжлийн зам" хөтөлбөрт дэвшүүлсэн зорилтыг жил бүрийн төсвийн хүрээний мэдэгдэл, улс, орон нутгийн төсөвт тусган хэрэгжүүлэх;

2.2. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшний хамт төлөөлөгчдийн саналыг тусган баталж, хөтөлбөрийн биелэлтийг хагас жил тутамд аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнах;

2.3. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр УИХ-ын гишүүд, Засгийн газар, Яам, агентлаг, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдтэй нягт хамтран ажиллах.

3. Энэхүү тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчид, дарга /Д.Эрдэнэбат/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Д.ЭРДЭНЭБАТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН "ШИНЭ ХӨГЖЛИЙН ЗАМ" ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР /2020-2024 ОН/

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2020 оны II хуралдааны 04 дүгээр тогтоолын хавсралт

**БУЛГАН АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
2020-2024 ОНЫ “ШИНЭ ХӨГЖЛИЙН ЗАМ”
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР**

Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, “Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, аймгийн ИТХ-ын 2020 оны сонгуульд оролцсон улстөрийн намууд, Үндэсний хөгжлийн газар, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагууд, иргэд, олон нийтийн саналд тулгуурлан хүн, эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг хангах, байгаль орчны тэнцвэртэй байдал, бүс, орон нутгийг хөгжүүлэх, өмнөх бодлогын залгамж чанарыг хадгалахад онцгойлон анхаарч, аймгийн Засаг даргын “Шинэ хөгжлийн зам” үйл ажиллагааны хөтөлбөрөө боловсрууллаа.

Булган аймгийн засаг даргын “Шинэ хөгжлийн зам” үйл ажиллагааны хөтөлбөрөө боловсрууллаа.

**BULGAN AIMAG GOVERNOR'S
“NEW DEVELOPMENT ROAD”
ACTION PLAN FOR 2020-2024**

The Aimag Governor's “New Development Road” Action Plan for 2020-2024 was developed based on the provision of the Law on Development Policy, Planning and Management of Mongolia, as its Article 17.2 states that “Aimag and capital city governors' action plans shall be developed within one month after the appointment of the Governor, taking into account the opinion of the state administrative body in charge of national development policy and planning.”

This Action Program to be implemented for the period of 2021-2024 has been developed based on the National Security Concept of Mongolia, “Vision 2050” long-term development policy of Mongolia, Action Plan of the Government of Mongolia for 2020-2024, five-year general guidelines for aimag's development in 2021-2025, and action plan of the Democratic Party participating in the aimag CRH elections in 2020, and also reflects the proposals from the National Development Agency, political parties, the private sector, civil society organizations, citizens and the public.

The Aimag Governor's Action Plan consists of 17 priorities and 108 sub-objectives in 5 groups: human development policy, economic policy, green development policy, governance policy, and regional and local development policy.

**АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН 2020-2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭН
АЖИЛЛАХ “ШИНЭ ХӨГЖЛИЙН ЗАМ” ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ХӨТӨЛБӨРИЙН ЛОГОНЫ ТАЙЛБАР**

ТАВАН НҮДЭН ХЭЭ: Булган аймгийн логоны дотор энэхүү хээ байрладаг бөгөөд Булган аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр тул аймгийн логотой дүйцүүлж өгсөн. Таван нүдэн хээ нь Монголчуудын хувьд эрт цагаас уламжлагдан ирсэн хүндэтгэлтэй бэлгэдэл юм. Тус хээ нь үндсэндээ дөрвөн арвайг нийлүүлсэн хэлбэртэй бөгөөд арвай мэт өсөж үржих, сайн сайхан дэлгэрэх, эд агуурс арвижих, аливаа үйл хэрэг дэгжих хөгжихийн бэлгэдэлтэй ажээ.

ХААН ТӨРИЙН 7 ЭРДЭНИЙ НЭГ ХҮРД ЭРДЭНЭ: Загарбардин хааны хөлөг унаа бөгөөд хаан болон түүний нөхөд сэлтийг гурван мянган ертөнцөд нэгэн өдрийн дотор саадгүй аваачдаг гэдэг. Энэхүү хааны эрх хүчний бэлгэдэл болсон алтан хүрдний очсон газар бүр хааны эрх мэдэлд ордогтой адил бурханы номын хүрд эргэх газар бүрт мунхаглал бүхэн дарагдах болно хэмээн бэлгэддэг. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн нэр “Шинэ хөгжлийн зам” бөгөөд хөгжлийн замыг хүрдээр төлөөлөн бэлгэдсэн болно.

АЛХАН ХЭЭ: Эртнээс уламжилсан бөгөөд унаганы зэлний чагнаас санаа авсан гэдэг. Булган аймаг нь айраг, адууны өлгий нутаг гэх санааг давхар агуулсан төдийгүй алхан хээ нь үүрд бат бэх, мөнхийн хөдөлгөөнийг бэлгэддэг учраас хүрээлэн хамгаалах утгаар аливаа зүйлийн хүрээ болгон хээлдэг учиртай.

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

ЭДИЙН ЗАСГИЙН
БОДЛОГО

НОГООН ХӨГЖЛИЙН
БОДЛОГО

ЗАСАГЛАЛЫН
БОДЛОГО

БҮС, ОРОН НУТГИЙН
ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Аймаг, орон нутгийн онцлог, хүн амын амьдралын хэв маяг, хэрэгцээ шаардлага, эрүүл мэнд, боловсролын түвшинд нийцсэн бодлого, шийдвэрийг гарган хэрэгжүүлж, өрх, гэр бүлийн хөгжилд чиглэсэн хүн амыг эрүүл, боловсролтой, ажилтай, орлоготой байх нөхцөлийг бүрдүүлэхийг зорино.

ONE. HUMAN DEVELOPMENT POLICY

Aimed at family and household development and well-being, our policies and decisions within the framework of human development policy will be in line with aimag and local specifics, lifestyle, needs, health and education, and create favourable conditions that allow every citizen to be healthy, educated, employed and have income.

Хүн амын амьдралын хэв маяг, хэрэгцээ шаардлага, эрүүл мэнд, боловсролын түвшинд нийцсэн бодлого, шийдвэрийг гарган хэрэгжүүлж, өрх, гэр бүлийн хөгжилд чиглэсэн хүн амыг эрүүл, боловсролтой, ажилтай, орлоготой байх нөхцөлийг бүрдүүлэхийг зорино.

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

ЭРҮҮЛ МЭНД

БОЛОВСРОЛ

БИЕЙН
ТАМИР СПОРТ

СОЁЛ УРЛАГ

ХӨДӨЛМӨР
ЭРХЛЭЛТ

НИЙГМИЙН
ХАЛАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл дадал хэвшилтэй, идэвхтэй амьдралын хэв маягтай иргэн төлөвшүүлж, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.

1.1.1. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулж, оношилгоо, эмчилгээний дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чанартай, тэгш, хүртээмжтэй үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

1.1.2. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын яаралтай тусламжийн чадавхыг сайжруулж, техник, тоног төхөөрөмж, автомашинаар үе шаттай хангана.

1.1.3. Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгийг зохион байгуулж, эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлнэ.

1.1.4. Халдварт өвчний тандалт сэргийлэлтийг сайжруулж, эрт илрүүлэх идэвхтэй үзлэгийг зохион байгуулж, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг дээшлүүлнэ.

1.1.5. Төрөлжсөн, сувилахуйн тусламж үйлчилгээг өргөжүүлэн, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

1.1.6. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн чадавхыг сайжруулж, нийгмийн хамгааллыг дэмжинэ.

1.1.7. Эх, хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулан өвчлөл, эндэгдлийг бууруулна.

1.1.8. Нүхэн жорлонтой эмнэлгийг үе шаттайгаар орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.

Эрүүл мэндийн байгууллагуудын барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулж, оношилгоо, эмчилгээний дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чанартай, тэгш, хүртээмжтэй үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын яаралтай тусламжийн чадавхыг сайжруулж, техник, тоног төхөөрөмж, автомашинаар үе шаттай хангана. Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгийг зохион байгуулж, эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлнэ. Халдварт өвчний тандалт сэргийлэлтийг сайжруулж, эрт илрүүлэх идэвхтэй үзлэгийг зохион байгуулж, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг дээшлүүлнэ. Төрөлжсөн, сувилахуйн тусламж үйлчилгээг өргөжүүлэн, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн чадавхыг сайжруулж, нийгмийн хамгааллыг дэмжинэ. Эх, хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулан өвчлөл, эндэгдлийг бууруулна. Нүхэн жорлонтой эмнэлгийг үе шаттайгаар орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.

1.1. Healthcare policies
Implement policies aimed at improving disease prevention and early detection systems, and improve the quality and access to health care services by promoting prevention behaviours, and healthy habits and active lifestyles.

1.1.1. Improve the facilities and infrastructure of health organizations, introduce advanced diagnostic and treatment technologies, and create conditions to access to comprehensive, equitable, and quality health services.

1.1.2. Improve the emergency and urgent care capacity of health organizations and provide them with medical devices, equipment and vehicles in stages.

1.1.3. Improve public health education, organize preventive medical examinations for early detection of common non-communicable diseases, and implement measures to promote a healthy and active lifestyle.

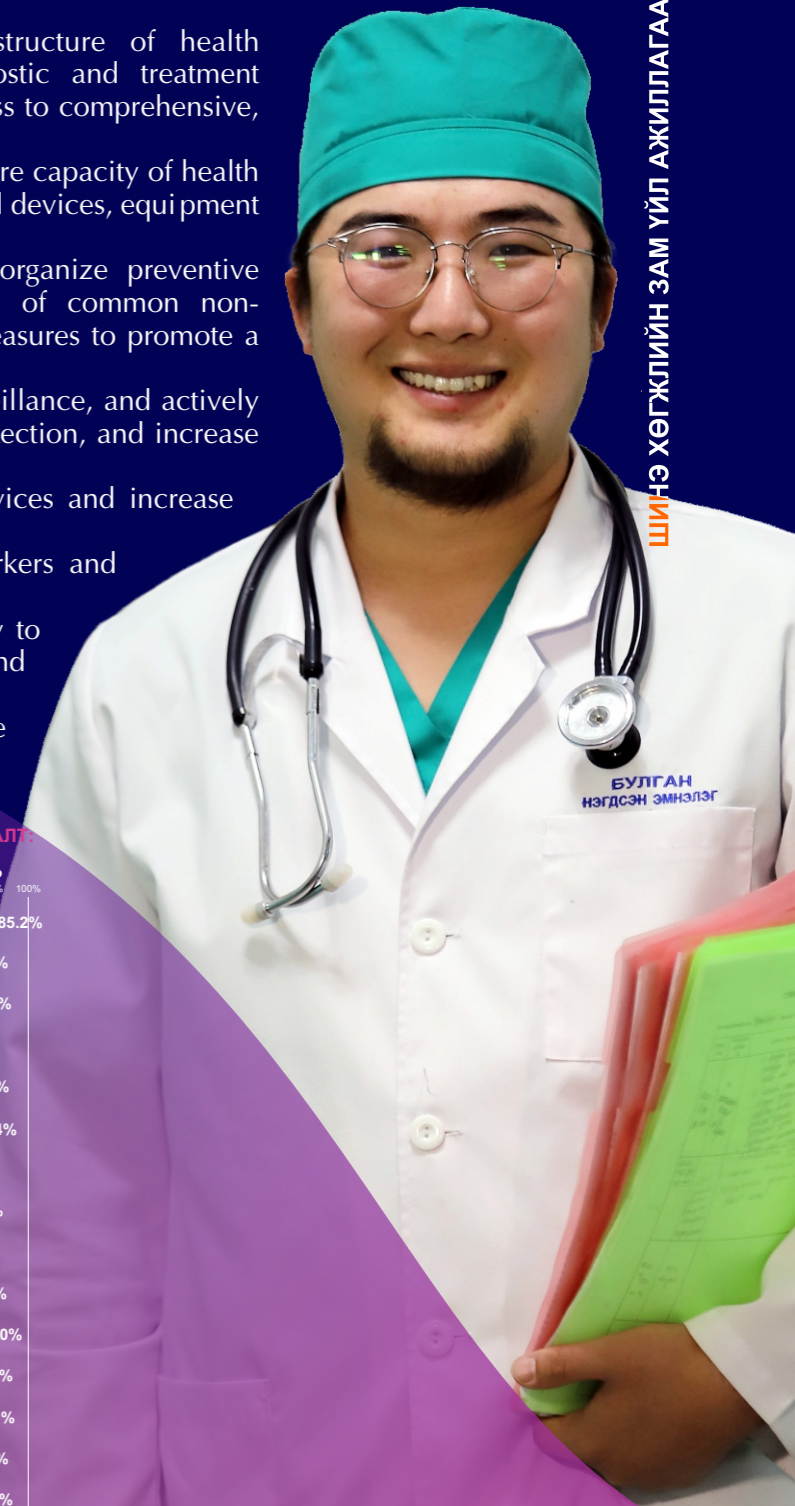
1.1.4. Improve communicable disease surveillance, and actively organize medical examinations for early detection, and increase response preparedness.

1.1.5. Expand specialized and nursing services and increase quality and accessibility.

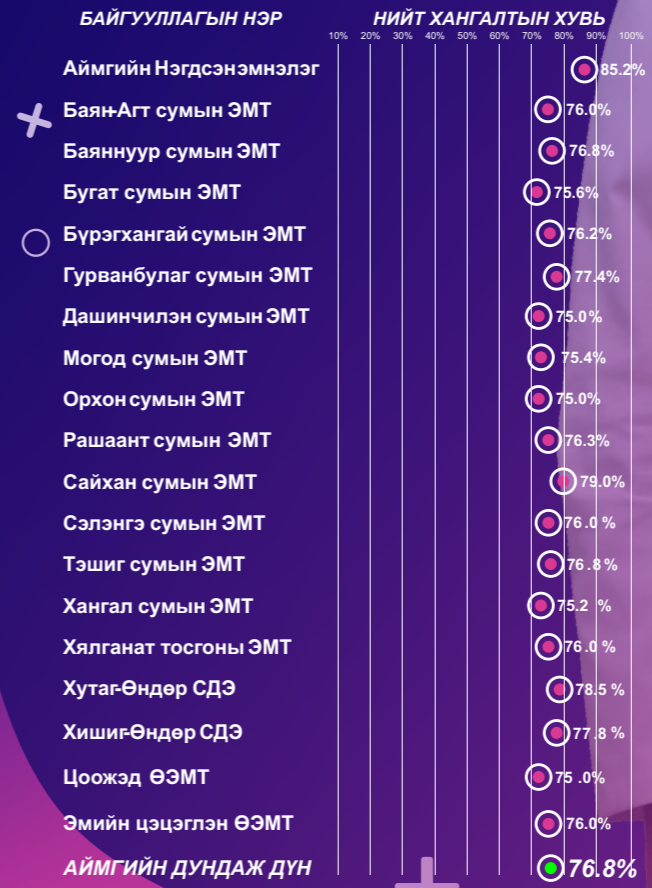
1.1.6. Improve the capacity of health workers and support their social welfare.

1.1.7. Improve the quality and accessibility to maternal and child health care services and reduce morbidity and mortality.

1.1.8. The hospital with pit latrines will be gradually equipped with modern toilets..

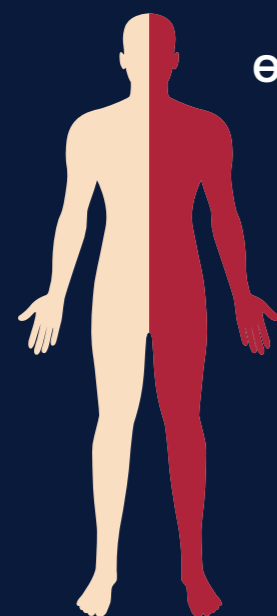

ЭМБ-УУДЫН ЭМНЭЛГИЙН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН ХАНГАЛТ

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН /2020 ОН/

ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ 5 ШАЛТГААН /2020 ОН/

Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин **5%**
 Хорт хавдар **30%**
 Осол гэмтэл, гадны шалтгаан **11%**
 Хоол шингээх тогтолцооны өвчин **6%**
 Амьсгалын тогтолцооны өвчин **5%**

Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин **5%**
 Амьсгалын тогтолцооны өвчин **28%**
 Хоол шингээх эртний өвчин **17%**
 Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин **14%**
 Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин **36%**

Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг -1
 Сум, тосгоны ЭМТ -16
 Өрхийн ЭМТ -2
 Хувийн хэвшлийн ортой эмнэлэг -4
 Үүдэн эмнэлэг-5
 Эм ханган нийлүүлэх байгууллага -3
 Эмийн сан -39
 Сувилал -5

ЗДҮАХ-т зорилт	тусгагдсан №	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)						Хэрэгжүүлэх байгууллага				
							2021		2022		2023		2024		Үндсэн	Хамтрагч	Оролцогч
							Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв			
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО																	
1.1. Эрүүл мэнд, Эрүүл дадал хэвшилтэй, идэвхтэй амьдралын хэв маягтай иргэн төлөвшүүлж, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.																	
1.1.1. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулж, оношилгоо, эмчилгээний дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чанартай, тэгш, хүртээмжтэй үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	1	Бүрэгхангай, Дашинчилэн, Орхон сумын эмнэлэг, Булган суманд Өрхийн ЭМТ-ийг шинээр барих	2021-2024	УТ	7,200.0	Стандартын шаардлага хангахгүй, ашиглалтын хугацаа дууссан.	НЭ-ийн барилгын зураг төсөв хийлгэнэ.	200.0	Дашинчилэн, Орхон сумын ЭМТ-ийн барилга барих	3,500.0	Булган сумын Өрхийн ЭМТ-ийн барилга барих	1,500.0	Бүрэгхангай сумын ЭМТ-ийг барина.	2,000.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	АНЭ, холбогдох сумын ЗДТГ, сумын ЭМТ, Булган сумын Өрхийн ЭМТ
	2	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, Дашинчилэн, Сэлэнгэ сумын Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга шинээр барих, 14 сумын Эрүүл мэндийн төвд стандартын шаардлага хангасан мөргийн барилга шинээр барих	2021-2024	УТ, төсөл хөтөлбөр	19,760.0	Стандартын шаардлага хангасан мөргийн барилга барихгүй.	Баяннуур, Сэлэнгэ, Бугат сумын мөргийн барилга барина.	120.0	Дашинчилэн сумын шинэ барилга ашиглалтад орно. Дашинчилэн, Гурванбулаг, Орхон сумын мөргийн барилга барина.	1,120.0	Сайхан, Тэшиг, Өндөр сумын эмнэлгийн мөргийн барилга барина.	160.0	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, Сэлэнгэ сумын эмнэлгийн өргөтгөлийн барилга, Бүрэгхангай, Рашаант, Хутаг-Өндөр, Хялганат сумын эмнэлгийн мөргийн барилга барина.	18,360.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
	3	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн дотрын тасаг болон төрөх эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн барилга, Гурванбулаг, Сайхан, Хишиг-Өндөр, Рашаант, Бугат, Тэшиг, Хангал, Хутаг-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын их засварын ажлыг үе шаттайгаар гүйцэтгэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,850.0	-	Гурванбулаг, Сайхан, Рашаант, Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн барилгын засвар хийнэ.	1,000.0	Барилгын засварын ажлын зураг төсөв хийлгэнэ	50.0	Бугат, Тэшиг сумын ЭМТ-ийн барилгад их засвар хийнэ.	400.0	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн дотрын тасаг болон төрөх эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн барилга, Хангал, Хутаг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн барилгад их засвар хийнэ.	400.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
	4	Эрүүл мэндийн байгууллагуудыг нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр үе шаттай хангаж, бүрэн камержуулан аюулгүй байдлыг сайжруулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,018.0	Тоног төхөөрөмжийн хангалт 85.0 хувьтай байна.	Тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 87 хувьд хүргэнэ.	342.0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 88 хувьд хүргэнэ.	242.0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 89 хувьд хүргэнэ.	217.0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 90 хувьд хүргэнэ.	217.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	АНЭ, ЭМТ
1.1.2. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын яаралтай тусламжийн чадавхыг сайжруулж, техник, тоног төхөөрөмж, автомашинаар үе шаттай хангана.	1	Сумын Эрүүл мэндийн төвүүдийг яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжөөр үе шаттай хангах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	160.0	2020 онд яаралтай тусламжийн иж бүрдлээр хангагдсан сум байхгүй.	4 сумын ЭМТ-ийг хангана.	40.0	4 сумын ЭМТ-ийг хангана.	40.0	4 сумын ЭМТ-ийг хангана.	40.0	4 сумын ЭМТ-ийг хангана.	40.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	ЭМБ
	2	Багийн эмч нарыг "Mobile" тоног төхөөрөмжөөр үе шаттайгаар хангах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	400.0	-	10 багийн эмчийг "Mobile" тоног төхөөрөмжөөр хангана.	100.0	10 багийн эмчийг "Mobile" тоног төхөөрөмжөөр хангана.	100.0	10 багийн эмчийг "Mobile" тоног төхөөрөмжөөр хангана.	100.0	10 багийн эмчийг "Mobile" тоног төхөөрөмжөөр хангана.	100.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
	3	Эрүүл мэндийн байгууллагуудыг түргэн тусламжийн машинаар үе шаттай хангах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	660.0	Автомашины гүйлт болон ашиглалтын хугацаа дууссан.	Нэгдсэн эмнэлэг, Баяннуур, Орхон, Рашаант, Хангал сумын эмнэлгийн машиныг шинэчилнэ.	175.0	Нэгдсэн эмнэлэг, Хишиг-Өндөр, Гурванбулаг сумын эмнэлгийн машиныг шинэчилнэ.	105.0	Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийг бүрэн тоноглон автомашинаар хангана.	100.0	ЭМГ, АНЭ, Дашинчилэн, Могод, Тэшиг, Бүрэгхангай, Хутаг-Өндөр сум, Хялганат тосгоны эмнэлгийн автомашиныг шинэчилнэ.	280.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
1.1.3. Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгийг зохион байгуулж, эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг арга	1	Аймгийн Засаг даргын нэрэмжит нарийн мэргэжлийн эмчийн үзлэгийг сум, багийн түвшинд зохион байгуулах	2021-2024	ОНТ	40.0	2016-2020 онд 3 суманд зохион байгуулсан.	4 суманд үзлэг зохион байгуулна.	10.0	4 суманд үзлэг зохион байгуулна.	10.0	4 суманд үзлэг зохион байгуулна.	10.0	4 суманд үзлэг зохион байгуулна.	10.0	ЭМГ	АЗДТГ	АНЭ
	2	"Эрүүл шүд-Эрүүл хүүхэд", "Элэг бүтэн Монгол" аяны хүрээнд халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг, үзлэгийг зохион байгуулж, эмчлэн эрүүлжүүлэх	2021-2024	УТ	-	Элэг бүтэн Монгол аяны хүрээнд 15-аас дээш насны хүн амын 52 хувь, 2-12 насны хүн амын 15 хувийг шүдний үзлэгт хамруулсан.	Эрүүл шүд аянд-20 хувь, Элэг бүтэн Монгол аянд-55 хувийг хамруулна.	-	Эрүүл шүд аянд-25 хувь, Элэг бүтэн Монгол аянд-58 хувийг хамруулна.	-	Эрүүл шүд аянд-30 хувь, Элэг бүтэн Монгол аянд-61 хувийг хамруулна.	-	Эрүүл шүд аянд-35 хувь, Элэг бүтэн Монгол аянд-65 хувийг хамруулна.	-	ЭМБ	ЭМГ	ЭМБ

ЭРҮҮЛ
ДАДАЛ
ХЭВШИЛТЭЙ
ИДЭВХТЭЙ
АМЬДРАЛЫН
ХЭВ
МАЯГТАЙ
БУЛГАНЧУУД

1.1.4. Халдварт өвчний тандалт сэргийлэлтийг сайжруулж, эрт илрүүлэх, идэвхтэй үзлэгийг зохион байгуулж, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг дээшлүүлнэ.	1	Шинэ болон дахин сэргэж буй халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг нэмэгдүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ	60.0	Бэлэн байдлын нөөцийн хангалт 60 хувьтай байна.	Бэлэн байдлын нөөцийн хангалтыг 65 хувьд хүргэнэ.	20.0	Бэлэн байдлын нөөцийн хангалтыг 70 хувьд хүргэнэ.	20.0	Бэлэн байдлын нөөцийн хангалтыг 75 хувьд хүргэнэ.	20.0	Бэлэн байдлын нөөцийн хангалтыг 80 хувьд хүргэнэ.	-	ЭМГ	АЗДТГ	ЭМБ
	2	Сүрьеэ, тэмбүү өвчнийг эрт илрүүлэх үзлэг зохион байгуулж, өвчин илэрсэн иргэдийг эмчлэн эрүүлжүүлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ	-	Сүрьеэгийн хавьтлын үзлэгийн хамрагдалт 20 хувь, нөхөн үржихүйн насны иргэдийн тэмбүүгийн илрүүлэг үзлэгт хамрагдалт 30 хувь байна.	Сүрьеэгийн хавьтлын үзлэгийн хамрагдалт 40 хувь, нөхөн үржихүйн насны иргэдийн тэмбүүгийн илрүүлэг үзлэгт хамрагдалт 45 хувьд хүргэнэ.	-	Сүрьеэгийн хавьтлын үзлэгийн хамрагдалт 60 хувь, нөхөн үржихүйн насны иргэдийн тэмбүүгийн илрүүлэг үзлэгт хамрагдалтыг 60 хувьд хүргэнэ.	-	Сүрьеэгийн хавьтлын үзлэгийн хамрагдалт 80 хувь, нөхөн үржихүйн насны иргэдийн тэмбүүгийн илрүүлэг үзлэгт хамрагдалтыг 75 хувьд хүргэнэ.	-	Сүрьеэгийн хавьтлын үзлэгийн хамрагдалт 100 хувь, нөхөн үржихүйн насны иргэдийн тэмбүүгийн илрүүлэг үзлэгт хамрагдалтыг 90 хувьд хүргэнэ.	-	ЭМГ	АЗДТГ	АНЭ
	3	ЕБС-ийн 1-6 анги, цэцэрлэгийн насны эрсдэлт бүлгийн хүүхдүүдийг улирлын томуугийн вакцинд бүрэн хамруулах	2021-2024	УТ, төсөл хөтөлбөр	198.8	ЕБС-ийн сурагч хамрагдаагүй, 3-5 насны 900 хүүхдийг хамруулсан.	Улирлын томуугийн вакцинд 1400 хүүхдийг хамруулна.	49.7	Улирлын томуугийн вакцинд 1900 хүүхдийг хамруулна.	49.7	Улирлын томуугийн вакцинд 2400 хүүхдийг хамруулна.	49.7	Улирлын томуугийн вакцинд 2900 хүүхдийг хамруулна.	49.7	ЭМГ	АЗДТГ	ЭМБ
1.1.5. Төрөлжсөн, сувилахуйн үйлчилгээг өргөжүүлэн, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	1	"Сувилахуйн дагнасан үйлчилгээ үзүүлэх төв" байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	ОНТ	50.0	-	-	-	Төв байгуулах ажлыг эхлүүлнэ.	30.0	Төвийн үйл ажиллагаа тогтворжсон байна.	20.0	-	ЭМГ	АЗДТГ	ЭМБ	
	2	Сум, өрхийн Эрүүл мэндийн төвүүдийн сувилагчийн постыг бүрэн цахимжуулж, компьютероор хангах	2021-2024	ОНТ	24.0	Сумуудын ЭМБ-ууд бүрэн цахимжаагүй байна.	-	-	Эрүүл мэндийн төвүүдийг компьютероор хангаж, цахимжуулна.	24.0	-	-	-	ЭМГ	АЗДТГ	ЭМБ	
1.1.6. Эрүүл мэндийн ажилтны сайжруулж, нийгмийн хамгааллыг дэмжинэ.	1	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг төгсөлтийн дараах үндсэн болон төрөлжсөн мэргэшил олгох, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамруулах	2021-2024	УТ, ОНТ	-	2020 онд 33 мэргэжилтнийг хамруулсан.	33 мэргэжилтэнг хамруулна.	-	35 мэргэжилтнийг хамруулна.	-	35 мэргэжилтнийг хамруулна.	-	35 мэргэжилтнийг хамруулна.	-	ЭМГ	АЗДТГ	ЭМБ
	2	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг өндөр хөгжилтэй оронд урт болон богино хэмжээний сургалтад хамруулж, туршлага судлуулах	2021-2024	УТ, ОНТ	-	2016-2020 онд 23 мэргэжилтэн хамрагдсан.	Гадаад сургалтад 6 мэргэжилтэнг хамруулна.	-	Гадаад сургалтад 6 мэргэжилтнийг хамруулна.	-	Гадаад сургалтад 6 мэргэжилтнийг хамруулна.	-	Гадаад сургалтад 6 мэргэжилтнийг хамруулна.	-	ЭМГ	АЗДТГ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
	3	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг тогтвор суурьшилтай ажиллахад орон байрны дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	240.0	ЭМБ-ын харъяаны орон байр байхгүй.	4 суманд байшин барина.	60.0	4 суманд байшин барина.	60.0	4 суманд байшин барина.	60.0	4 суманд байшин барина.	60.0	ЭМГ	АЗДТГ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
	4	Сувилагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтнийг шинээр бэлтгэх сургалтын төлбөрт дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ	110.0	Сувилагч, тусгай мэргэжилтний хангалт 90 хувь байна.	5 хүнийг шинээр сургана.	27.5	5 хүнийг шинээр сургана.	27.5	5 хүнийг шинээр сургана.	27.5	5 хүнийг шинээр сургана.	27.5	ЭМГ	АЗДТГ	ЭМБ
1.1.7. Эх, хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулан өвчлөл, эндэгдлийг бууруулна.	1	Нөхөн үржихүйн насны хөгжлийн бэрхшээлтэй эмэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг хүргэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, туслах хэрэгслээр хангаж, хүний нөөцийг чадавжуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	110.0	Шаардлага хангасан байгууллага байхгүй.	-	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	60.0	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	-	-	ЭМГ	АЗДТГ	СЗДТГ, ЭМТ	
	2	Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулж, эмчлэн эрүүлжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	2021-2025	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	80.0	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг зохион байгуулаагүй.	16 суманд үзлэг зохион байгуулна.	20.0	16 суманд үзлэг зохион байгуулна.	20.0	16 суманд үзлэг зохион байгуулна.	20.0	16 суманд үзлэг зохион байгуулна.	20.0	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
1.1.8. Нүхэн 00-той эмнэлгийг үе шаттайгаар орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.	1	Нүхэн 00-той эмнэлгийг үе шаттайгаар орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжтай болгох	2021-2024	УТ, ОНТ	420.0	6 сумын ЭМТ стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламжгүй байна.	Тэшиг, Сайхан суманд стандарт хангасан ариун цэврийн байгууламж бий болгоно.	140.0	Гурванбулаг, Орхон суманд стандарт хангасан ариун цэврийн байгууламж бий болгоно.	140.0	Сэлэнгэ, Хангал суманд стандарт хангасан ариун цэврийн байгууламж бий болгоно.	140.0	-	-	ЭМГ	АЗДТГ, ЭМЯ, Төсөл хөтөлбөр	СЗДТГ, ЭМТ
Эрүүл мэнд зорилтын дүн					25,280.8			2,329.2		5,623.2		1,439.2		21,589.2			

БОЛОВСРОЛ

Хүн бүрд чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломжийг бүрдүүлж, боловсролыг хувь хүний хөгжил, төлөвшил, гэр бүлийн амьдралын баталгаа, орон нутгийн хөгжлийн суурь болгон насан туршдаа суралцах тогтолцоог бэхжүүлнэ.

1.2.1. Суралцагчийг бие даан, бүтээлчээр суралцахууд суралцах боломж олгох, тэдний авьяас, ур чадварыг хөгжүүлэх, хүмүүжил, төлөвшил, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ, амьдрах ухаанд суралцуулах бодлого баримтлан ажиллана.

1.2.2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн сургууль, цэцэрлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, сэргээн засах үйлчилгээг нийгэм, хамт олонд нь түшиглэн тогтмол үзүүлнэ.

1.2.3. Цахим сургалтын платформыг хөгжүүлж, цахим агуулга, цахим хичээл боловсруулж, бүх насны иргэдийн "Насан туршийн боловсрол"-ыг дэмжинэ.

1.2.4. Багшлах боловсон хүчний мэргэжил, арга зүйн хөгжлийг дэмжиж, тэднийг урамшуулах, харилцан туршлага солилцох боломжийг олгож, нийгмийн асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэхэд анхаарна.

1.2.5. Багш, сурагчдын сурч, хөгжих орчныг сайжруулж, боловсролын байгууллагуудад шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг үе шаттайгаар шийдвэрлэх замаар боловсролын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, "Хүүхдэд ээлтэй" сургалтын орчин нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

1.2. Education
Strengthen the system of lifelong learning as a basis for personal development, maturity, family life and local development, and provide equal, inclusive, practical educational services that everyone can receive a quality education.
1.2.1. We will pursue a policy to enable students to study independently and creatively, to develop their talents and skills in national traditions, customs, patriotism, and to help them grow up healthy, with positive mind-set, well-disciplined, and life skills.
1.2.2. Increase the enrollment of schools and kindergartens for children with disabilities and provide continuous rehabilitation services based on the support of the community and their classmates.
1.2.3. Develop e-learning platforms, including e-content and e-learning programs, and support "Lifelong Learning" for people of all ages.
1.2.4. Emphasis will be placed on supporting the professional and methodological development of the teachers, providing opportunities for mutual exchange of experiences, and addressing social welfare and incentives to encourage them.
1.2.5. Improve the learning and development environment for teachers and students, increase the quality and accessibility of educational services by gradually addressing the necessary investments in educational institutions, and create a "child-friendly" learning environment.

БОЛОВСРОЛ

- 1.2. Education
Strengthen the system of lifelong learning as a basis for personal development, maturity, family life and local development, and provide equal, inclusive, practical educational services that everyone can receive a quality education.
1.2.1. We will pursue a policy to enable students to study independently and creatively, to develop their talents and skills in national traditions, customs, patriotism, and to help them grow up healthy, with positive mind-set, well-disciplined, and life skills.
1.2.2. Increase the enrollment of schools and kindergartens for children with disabilities and provide continuous rehabilitation services based on the support of the community and their classmates.
1.2.3. Develop e-learning platforms, including e-content and e-learning programs, and support "Lifelong Learning" for people of all ages.
1.2.4. Emphasis will be placed on supporting the professional and methodological development of the teachers, providing opportunities for mutual exchange of experiences, and addressing social welfare and incentives to encourage them.
1.2.5. Improve the learning and development environment for teachers and students, increase the quality and accessibility of educational services by gradually addressing the necessary investments in educational institutions, and create a "child-friendly" learning environment.

ИРЭЭДҮЙН ИРГЭДИЙН МЭДЛЭГ, ЧАДВАРААС ЭХ НУТГИЙН МИНЬ ХӨГЖИЛ ДЭВШИЛ ХАМААРАХ ТУЛ БОЛОВСРОЛЫН ЧАНАРТ ОНЦГОЙ АНХААРНА

ЗДҮАХ-т зорилт	тусгагдсан №	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)								Хэрэгжүүлэх байгууллага			
							2021		2022		2023		2024		Үндсэн	Хамтрагч	Оролцогч	
							Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв				
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО											
1.2. Боловсрол. Хүн бүрд чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломжийг бүрдүүлж, боловсролыг хувь хүний хөгжил,							төлөвшил, гэр бүлийн амьдралын баталгаа, орон нутгийн хөгжлийн суурь болгон насан туршдаа суралцах тогтолцоог бэхжүүлнэ.											
1.2.1. Суралцагчийг бие даан, бүтээлчээр суралцахуйд сургах боломж олгох, тэдний авьяас, ур чадварыг хөгжүүлэх, хүмүүжил, төлөвшил, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ, амьдрах ухаанд суралцуулах бодлого баримтлан ажиллана.	1	Хүүхэд, залуучуудын бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэх зорилгоор сургуулиудын сургалтын орчинг сайжруулан, эх хэл, эх түүх, байгалийн ухаан, техник технологи, гадаад хэл, нийгмийн ухаан, спорт, урлагийн боловсрол олгох ажлыг төрөлжсөн хэлбэрээр зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	100.0	Орчин, үйл ажиллагааг сайжруулах шаардлагатай.	5 сургуулийн сургалтын орчин сайжирна.	25.0	5 сургуулийн сургалтын орчин сайжирна.	25.0	5 сургуулийн сургалтын орчин сайжирна.	25.0	Сургалтын орчин сайжирч, сурлагын амжилт нэмэгдсэн байна.	25.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС	
	2	Хүүхэд, залуучуудыг бүтээлч сэтгэлгээтэй, шийдвэр гаргах, хамтарч ажиллах чадвартай, үндэсний хэл, соёл, уламжлалаа эрхэмлэн дээдэлдэг иргэн болгон төлөвшүүлэх зорилго бүхий "ШИНЭ ИРЭЭДҮЙ" аймгийн хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	100.0	-	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 30-аас доошгүй хувьтай байна.	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 50-иас доошгүй хувьтай байна.	25.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 85-аас доошгүй хувьтай байна.	25.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг 100 хувьд хүргэнэ.	25.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ		
	3	Сурагчдын зуны амралтыг үр бүтээлтэй өнгөрүүлэх, хамтарч ажиллах чадвар эзэмшүүлэх зорилгоор "Эко Зуслан", "Туршилтын талбай" байгуулах ажлыг эрчимжүүлэх, "Тогтвортой хөгжлийн боловсрол-2" төслийг хэрэгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	150.0	Бүх сургууль, цэцэрлэг туршилтын талбайтай. "Эко зуслан" 2 байна.	"Эко зуслан"-2 - ыг байгуулна.	90.0	Үйл ажиллагааг 30 хувиар идэвхжүүлсэн байна.	20.0	Үйл ажиллагааг 70 хувиар идэвхжүүлсэн байна.	20.0	Үйл ажиллагааг 100 хувиар идэвхжүүлсэн байна.	20.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ	
	4	Сурлага, хүмүүжил, төлөвлөөрөө манлайлагч сурагч, оюутанд 100 хувь хүртэл "Аймгийн Засаг даргын нэрэмжит сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг" олгох	2021-2024	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	240.0	-	30 сурагч, оюутанд тэтгэлэг олгоно.	30 сурагч, оюутанд тэтгэлэг олгоно.	60.0	30 сурагч, оюутанд тэтгэлэг олгоно.	60.0	30 сурагч, оюутанд тэтгэлэг олгоно.	60.0	БСУГ	АЗДТГ	ИДС		
	5	"Зөв Монгол хүүхэд" хөтөлбөрийн хүрээнд хүүхэд, багачуудын зан заншил, өв уламжлал, үзэл, хандлагыг төлөвшүүлэх зорилго бүхий орон нутгийн онцлогийг тусгасан "АНХДАГЧ БУЛГАН" дунд ангийн сурах бичгийг бэлтгэн сургалтад нэвтрүүлэх	2021	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	20.0	"Анхдагч Булган" бага ангийн сурах бичиг сургалтад нэвтэрсэн.	Сурах бичиг бэлтгэнэ.	20.0	-	-	-	-	Сургалтад нэвтрүүлсэн байна.	-	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ	
1.2.2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн бэрхшээлтэй хүүхдийн сургууль, цэцэрлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, сэргээн засах үйлчилгээг нийгэм, хамт олонд нь түшиглэн тогтмол үзүүлнэ.	1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, суралцах орчин нөхцөл, дэд бүтцийг бүрдүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	80.0	Системд бүртгэлтэй хөгжлийн бэрхшээлтэй 78 хүүхэд байна.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	20.0	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	20.0	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	20.0	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	20.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ	
	2	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах багш нарыг бэлтгэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	6.0	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажилладаг багшийн тоо-4	5 багш бэлтгэсэн байна.	2.0	5 багш бэлтгэсэн байна.	2.0	5 багш бэлтгэсэн байна.	2.0	-	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ		

1.2.3. Цахим сургалтын платформыг хөгжүүлж, цахим агуулга, цахим хичээл боловсруулж, бүх насны иргэдийн "Насан туршийн боловсрол"-ыг дэмжинэ.	1	Мэдээллийн технологийн хөгжилтэй уялдуулан боловсролын салбарт цахим платформуудыг үе шаттайгаар нэвтрүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	70.0	Холбогдох веб сайтуудыг ашиглаж байна.	Боловсролын динамик сайттай болно.	40.0	Шинэ цахим платформуудыг нэвтрүүлнэ.	10.0	Цахим сургалт, платформуудыг хөгжүүлнэ.	10.0	Цахим сургалт, платформуудыг хөгжүүлнэ.	10.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	2	Насан туршийн боловсрол олгох сургалтыг бизнес-амьдрах ухааны, ёс суртахуун-төлөвшилийн, гоо зүйн, гэр бүлийн, байгаль орчны, иргэний боловсрол (эрх зүй, эрүүл мэнд, гамшгаас хамгаалах) олгох чиглэлээр олон талт хэлбэрээр сургалт зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	12.0	2019 онд сургалтын 6 чиглэлээр 753 төрлийн сургалтад 12727 иргэнийг хамруулсан.	Зорилтот хүн амын 25 хувийг хамруулна.	4.0	Зорилтот хүн амын 40 хувийг хамруулна.	4.0	Зорилтот хүн амын 60 хувийг хамруулна.	4.0	Зорилтот хүн амын 80 хувийг хамруулна.	-	НТБТ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
1.2.4. Багшлах боловсон хүчний мэргэжил, арга зүйн хөгжлийг дэмжиж, тэднийг урамшуулах, харилцан туршлага солилцох боломжийг олгож, нийгмийн асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэхэд анхаарна.	1	Боловсролын салбарын удирдлага, багш нарын мэргэжлийн ур чадвар, ёс зүй, харилцаа хандлагыг дээшлүүлэх, тэдний хөдөлмөрийн үнэлэмж, арга зүйн хөгжлийг дэмжих, гадаад орнуудад богино, дунд, урт хугацааны сургалтад хамруулах, тэргүүн туршлага, ур чадвараа түгээн дэлгэрүүлэх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор "ШИНЭ БАГШ" аймгийн хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	100.0	-	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 30-аас доошгүй хувьтай байна.	25.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 50-аас доошгүй хувьтай байна.	25.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 85-аас доошгүй хувьтай байна.	25.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт хангагдана.	25.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	2	Боловсрол хөгжлийн санг бий болгож, багшийн үйл ажиллагааг дэмжих	2021-2025	Төсөл хөтөлбөр	400.0	-	Сан байгуулах эхлэлийг тавина.	100.0	Сангийн үйл ажиллагааг тогтворжуулна.	100.0	Сангийн үйл ажиллагааг тогтворжуулна.	100.0	Сангийн үйл ажиллагааг тогтворжуулна.	100.0	БСУГ	АЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэд
	3	Булган нутгаас төрөн гарсан эрдэмтдийг алдаршуулж, Улсын Математик, Физик, Англи хэлний олимпиадыг зохион байгуулах	2022	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	150.0	-	Англи хэлний олимпиад зохион байгуулна.	50.0	Улсын Физикийн олимпиадыг зохионо.	50.0	Математикийн улсын олимпиад зохион байгуулна.	50.0	-	-	БСУГ	АЗДТГ	Улсын хэмжээнд
1.2.5. Багш, сурагчдын сурч, хөгжих орчныг сайжруулж, боловсролын байгууллагуудад хөрөнгө оруулалтыг үе шаттайгаар шийдвэрлэх замаар боловсролын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, "Хүүхдэд ээлтэй" сургалтын орчин нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	1	Баян-Агт, Хишиг-Өндөр, Сайхан сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудад тус бүр 320 хүүхдийн хичээлийн байрны өргөтгөл барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	9,970.0	Стандарт шаардлага хангахгүй.	Зураг төсвийг хийнэ.	70.0	Баян-Агт сумын хичээлийн байрны өргөтгөлийг барьж, ашиглалтад оруулна.	3,300.0	Сайхан сумын хичээлийн байрны өргөтгөлийг барьж, ашиглалтад оруулна.	3,300.0	Хишиг-Өндөр сумын хичээлийн байрны өргөтгөлийг барьж, ашиглалтад оруулна.	3,300.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	2	Гурванбулаг, Булган сумын 3-р цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгыг ашиглалтад оруулах, Хутаг-Өндөр, Рашаант, Баян-Агт сумын цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, Хангал, Булган сумын 4-р цэцэрлэгийг шинээр барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	10,044.1	Стандарт шаардлага хангахгүй, хүчин чадал хэтэрсэн.	Гурванбулаг, Булган сумын 3-р цэцэрлэг, Хутаг-Өндөр сумын цэцэрлэгийн барилгыг ашиглалтад оруулна.	4,860.1	Хангал суманд 75 ортой цэцэрлэгийн барилга, Булган сумын 4-р цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөлийг барьж ашиглалтад оруулна.	2,950.0	Баян-Агт суманд 75 ортой цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөлийг барьж ашиглалтад оруулна.	850.0	Рашаант сумын цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөлийг барьж ашиглалтад оруулна.	1,384.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	3	Булган сумын 3-р сургуульд 120, Хутаг-Өндөр, Дашинчилэн сум, Хялганат тосгонд тус бүр 150 ортой сургуулийн дотуур байрны барилга шинээр барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	9,010.0	Стандарт шаардлага хангалтгүй, хүчин чадал хэтэрсэн.	Булган сумын 3-р сургуулийн 120 ортой дотуур байрны зураг, төсвийг хийлгэнэ.	10.0	Булган сумын 3-р сургуулийн 120 ортой, Хялганат тосгоны 150 ортой дотуур байр барьж, ашиглалтад оруулна.	4,300.0	Дашинчилэн, Хутаг-Өндөр сумын 150 хүүхдийн дотуур байр барина.	4,700.0	-	-	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	4	Тэшиг, Булган сумын "Эрдмийн өргөө" сургуульд спорт заал шинээр барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,465.0	Стандарт шаардлага хангалтгүй, хүчин чадал хэтэрсэн.	Тэшиг, Булган сумын ЗӨЦС-иудад Спорт заалны барилгын зураг төсөв хийлгэсэн байна.	15.0	ЗӨЦС-ын спорт заалны барилгыг барина.	850.0	Тэшиг сумын спорт заалны барилга барина.	600.0	-	-	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ

1.2.5. Багш, сурагчдын сурч, хөгжих орчныг сайжруулж, боловсролын байгууллагуудад шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг үе шаттайгаар шийдвэрлэх замаар боловсролын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, "Хүүхдэд ээлтэй" сургалтын орчин нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	5	Булган сумын 1-р, Хишиг-Өндөр, Дашинчилэн сумын цэцэрлэгт их засвар хийх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	495.2	Стандарт шаардлага хангалтгүй	Хишиг-Өндөр сумын цэцэрлэгт барилгын их засвар хийнэ.	290.2	Булган сумын 1 цэцэрлэгт их засвар хийнэ.	105.0	Дашинчилэн сумын цэцэрлэгт их засвар хийнэ.	100.0			БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	6	Булган сумын Спортын дунд сургууль, Сэлэнгэ, Орхон, Гурванбулаг, Дашинчилэн, Хангал сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээлийн байрны их засвар, Баяннуур суманд спорт заалны дээврийн засвар хийх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,588.0	Стандарт шаардлага хангалтгүй	Хангал, Гурванбулаг, Дашинчилэн сумын ЕБС-ийн их засвар хийнэ.	513.0	Сэлэнгэ сумын сургуулийн их засвар, Баяннуур суманд спорт заалны дээврийн засвар хийнэ.	725.0	Орхон сум, Спортын дунд сургуулийн их засвар хийнэ.	350.0			БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	7	Могод, Булган сумын 1 дүгээр сургуулийн дотуур байранд их засвар хийх	2021-2023	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	510.0	Стандарт шаардлага хангалтгүй.	Булган сумын 1 дүгээр сургуулийн дотуур байранд их засвар хийнэ.	300.0				Могод сумын сургуулийн дотуур байранд их засвар хийнэ.	210.0		БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	8	Булган суманд цэцэрлэгийн зуны бүлэг ажиллуулж, 8-аас доошгүй сумын гэр цэцэрлэгийг шинэчлэх, хувийн хэвшлийн цэцэрлэг байгуулахыг дэмжих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	44.0	Хөдөөгийн багуудад 44 гэр цэцэрлэгт 980 хүүхэд хамрагдсан.	2 сумын гэр цэцэрлэгийг шинэчилж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	11.0	2 сумын гэр цэцэрлэгийг шинэчилж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	11.0	2 сумын гэр цэцэрлэгийг шинэчилж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	11.0	2 сумын гэр цэцэрлэгийг шинэчилж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	11.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	9	Боловсролын байгууллагуудыг цахим тоног төхөөрөмж, техник, хэрэгсэл, хатуу, зөөлөн эдлэл, гал тогооны тоног төхөөрөмж, тоглоом, наадгайгаар хангах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	961.0	Стандарт шаардлага хангалтгүй. Тоног төхөөрөмж дутагдалтай.	Цэцэрлэг тус бүрийг гадна талбайн тоглоомтой болгоно. Гадаад хэлний сургалтын кабинетуудыг тохижуулна. Сургууль бүрийг тоног төхөөрөмжөөр хангана.	286.0	Үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.	225.0	Үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.	225.0	Сургалтын орчин сайжирсан байна.	225.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
	10	Сургуулийн өмнөх боловсрол, ерөнхий боловсролын сургуулийн урлаг, биеийн тамирын хичээлийн агуулга, хөтөлбөрийг орон нутгийн онцлогт нийцүүлэн сайжруулж, шаардлагатай тоног, төхөөрөмжөөр хангах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	Тоног төхөөрөмж, хэрэглэл материал хангалтгүй.	5 сургууль, 5-цэцэрлэгийг тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	5 сургууль, 5-цэцэрлэгийг тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	5 сургууль, 5-цэцэрлэгийг тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	5 сургууль, 5-цэцэрлэгийг тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	БСУГ	АЗДТГ	ЕБС, СӨБ
Боловсролын зорилтын дүн					35,715.3	-	-	6,866.3	-	12,857.0	-	10,527.0	-	5,465.0			

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТ

Нийтийн биеийн тамирыг эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маяг, амьдралын салшгүй хэсэг болгож, үндэсний болон өвөл, зуны спортуудыг дэмжиж, Булган аймгийн баг, тамирчдын улс, тив, дэлхийн түвшинд өрсөлдөх чадвар, амжилтыг нэмэгдүүлнэ.

1.3.1. Хүн амыг идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр хичээллэх, эрүүл дадал хэвшилд сургах, орчин нөхцөлийг сайжруулах ажлыг төрийн болон төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагааны үндсэн дээр хэрэгжүүлж

НИЙТИЙН БИЕИЙН ТАМИРЫГ ХӨГЖҮҮЛНЭ.

1.3.2. Үндэсний спорт болон уламжлалт тоглоом наадгай, олимпийн төрлийн спортуудыг бодлогоор дэмжиж, тамирчдын амжилтыг ахиулах, олон улс, улс, бүсийн чанартай уралдаан, тэмцээн зохион байгуулж, аймгийн...

ӨСВӨРИЙН ШИГШЭЭ БАГИЙГ 12-ООС ДООШГҮЙ ТӨРЛӨӨР БАЙГУУЛНА.

1.3.3. Иргэдэд үйлчлэх спортын зориулалтын стандартын шаардлага хангасан талбайн хүртээмжийг нэмэгдүүлж...

МАТЕРИАЛЛАГ БААЗЫГ БЭХЖҮҮЛНЭ.

1.3.4 СПОРТЫН СУРГАЛТТАЙ ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ХӨГЖЛИЙН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ШИНЭЭР БАТАЛЖ, ХЭРЭГЖҮҮЛНЭ.

1.3.5. Биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх аймгийн хөтөлбөр батлан хэрэгжүүлж...

ГАДААД ХАРИЛЦААГ БЭХЖҮҮЛНЭ.

Булган аймгийн тамирчдын улс, тив, дэлхийн түвшинд өрсөлдөх чадвар, амжилтыг нэмэгдүүлж, олимпийн төрлийн спортуудыг бодлогоор дэмжиж, тамирчдын амжилтыг ахиулах, олон улс, улс, бүсийн чанартай уралдаан, тэмцээн зохион байгуулж, аймгийн...
Материаллаг баазыг бэхжүүлж, өсвөрийн шигшээ багийг 12-оос доошгүй төрлөөр байгуулна. Иргэдэд үйлчлэх спортын зориулалтын стандартын шаардлага хангасан талбайн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, спортын зориулалтын стандартын шаардлага хангасан талбайн хүртээмжийг нэмэгдүүлж...

We aim to make public physical culture an integral part of a healthy and active lifestyle, and support national, winter and summer sports and increase the competitiveness and success of Bulgan aimag teams and athletes at the national, continental and global levels.
1.3.1. Develop and implement a policy to create a favourable environment for the local community to do active exercise, to promote healthy habits and develop public sports in cooperation with governmental and non-governmental organizations.
1.3.2. Pursue a policy to support national sports and traditional games, Olympic sports, improve the success of athletes and sportsmen, organize international, national and regional competitions, and establish the aimag's youth team in at least 12 sports.
1.3.3. The citizens are encouraged to engage in more physical activities through the policy to increase the availability of sports field and facilities that meet the standards and strengthen the material base.
1.3.4. New strategic development plans for sports schools will be approved and implemented.
1.3.5. Approve and implement aimag programs for the development of physical culture and sports and strengthen foreign relations.

ЗДҮАХ-т зорилт	тусгагдсан зорилт	№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)						Хэрэгжүүлэх байгууллага						
								2021		2022		2023		2024		Үндсэн	Хамтрагч	Оролцогч		
								Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв					
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО													НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							
1.3. Биеийн тамир, спорт. Нийтийн биеийн тамирыг эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маяг, амьдралын салшгүй хэсэг болгож, үндэсний болон өвөл, зуны спортжуудыг дэмжиж, Булган аймгийн баг, тамирчдын улс, тив, дэлхийн түвшинд өрсөлдөх чадвар, амжилтыг нэмэгдүүлнэ.																				
1.3.1. Хүн амыг идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр хичээллэх, эрүүл дадал хэвшилд сургах, орчин нөхцөлийг сайжруулах ажлыг төрийн болон төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагааны үндсэн дээр хэрэгжүүлж, нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлнэ.	1	Усан спорт сургалтын төв, фитнес клубын хэрэглэл материалыг шинэчлэх	2021-2022	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	150.0	Тоног төхөөрөмж стандарт шаардлага хангахгүй болсон.	Тоног төхөөрөмжийг шинэчилнэ.	50.0			Тоног төхөөрөмжийг шинэчилнэ.	100.0	-	-	-	-	БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	2	Өвлийн мөсөн гулгуур, цанын зам байгуулах	2023-2024	Төсөл хөтөлбөр, хувийн хэвшил	1,000.0	-	-	-	-	-	Мөсөн гулгуурын иж бүрэн талбайтай болсон байна.	500.0			Цанын зам байгуулсан байна.	500.0		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод
	3	БТСГ-ын Б заал, Рашаант сумын спорт заалны их засвар, аймгийн шигшээ багийн тамирчдын зуны сэргээлтийн бааз байгуулах	2021-2023	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	520.0	-	БТСГ-ын Б заалны их засварыг хийнэ.		100.0		Рашаант сумын спорт заалны их засварыг хийнэ.	70.0		Сэргээлтийн бааз байгуулна.	350.0			БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод
1.3.2. Үндэсний спорт болон уламжлалт тоглоом наадаг, олимпын төрлийн спортуудыг бодлогоор дэмжиж, тамирчдын амжилтыг ахиулах, олон улс, улс, бүсийн чанартай уралдаан, тэмцээн зохион байгуулж, аймгийн өсвөрийн шигшээ багийг 12-оос доошгүй төрлөөр байгуулна.	1	Үндэсний бөх, сур, шагай, ширээний шагай, мөсний шагай, мөсний сурын харвааг хөгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	240.0	Улс, бүсийн тэмцээн уралдаан, үндэсний спортын наадмуудад оролцдог.	Хичээллэгсдийн тоо нэмэгдэж, тамирчдын амжилт дээшилнэ.	60.0		Хичээллэгсдийн тоо нэмэгдэж, амжилт ахисан байна.	60.0			Хичээллэгсдийн тоо нэмэгдэж, амжилт ахисан байна.	60.0		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	2	Өсвөрийн шигшээ багийг спортын 12-оос доошгүй төрлөөр байгуулж, сагсан бөмбөг, волейбол, жудо, самбо бөх, хөнгөн атлетик, цана, тэшүүр, бокс, таеквондо, буудлага, хөл бөмбөгийн спортыг түлхүү хөгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ	1,080.0	Боловсон хүчин дутмаг, тэдний мэдлэг, мэргэшлийн чадамжийг сайжруулах шаардлагатай.	Боловсон хүчний хангалт сайжирч, тамирчдын гаргах амжилт дээшилсэн байна.	320.0			Боловсон хүчний хангалт сайжирч, тамирчдын гаргах амжилт дээшилсэн байна.	250.0		Боловсон хүчний хангалт сайжирч, тамирчдын гаргах амжилт дээшилсэн байна.	260.0		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	3	Улс, олон улс, тив дэлхийн хэмжээний тэмцээн уралдаанд амжилт гаргасан тамирчин, дасгалжуулагчдад мөнгөн урамшуулал олгох	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	Холбогдох шийдвэрийн дагуу урамшуулал олгодог.	Журмын дагуу мөнгөн урамшуулал олгоно.		50.0		Журмын дагуу мөнгөн урамшуулал олгоно.	50.0		Журмын дагуу мөнгөн урамшуулал олгоно.	50.0		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
1.3.3. Иргэдэд үйлчлэх спортын зориулалтын стандартын шаардлага хангасан талбайн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, материаллаг баазыг бэхжүүлнэ.	1	Тэшиг суманд биеийн тамир, спортын заал, Баян-Агт суманд биеийн тамирын гадна талбай барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	768.0	Тэшиг сум чанарын шаардлага хангахгүй спорт заалтай.	Тэшиг сумын спорт заалыг барина.	650.0			Баян-Агт суманд биеийн тамирын гадна талбай барина.	118.0			-		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	2	Аймгийн Цэнгэлдэх хүрээлэнд хөл бөмбөгийн талбай байгуулах	2021-2023	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	Зориулалтын хөл бөмбөгийн талбай байхгүй.					Зориулалтын хөл бөмбөгийн талбайтай болсон байна.	200.0			-		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
1.3.4. Спортын сургалттай ерөнхий боловсролын сургуулийн хөгжлийн стратеги төлөвлөгөөг шинээр баталж, хэрэгжүүлнэ.	1	Спортын дунд сургуулийн хөгжлийн стратеги төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	-	Стратеги төлөвлөгөө байхгүй.	Стратеги төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.										БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	2	Спортын дунд сургуулийн боловсон хүчнийг чадавжуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	20.0	Хамран сургалт хангалтгүй, багш боловсон хүчнийг чадавхийг сайжруулах шаардлагатай.	Багш дасгалжуулагчдыг чадавжуулах сургалтад хамруулж, хүний нөөцийг бэлтгэнэ.	20.0			Суралцагчдын тоог нэмэгдүүлж, багш нарын үр чадварыг дээшлүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.						БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	3	Сургалтын орчин нөхцөлийг сайжруулж, хэрэглэл, материалыг шинэчлэх	2021-2022	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	100.0	Сургуулийн орчин нөхцөл муу, хэрэглэл, материал дутагдалтай.	Шаардлагатай хэрэглэл, материалаар хангасан байна.		50.0		Сургалтын орчин, нөхцөл сайжирсан байна.	50.0					БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
1.3.5. Биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх аймгийн хөтөлбөрийг батлан хэрэгжүүлж, гадаад харилцааг бэхжүүлнэ.	1	Биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх хөтөлбөрийг баталж хэрэгжүүлэх	2021-2022	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	-	-	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 30-аас доошгүй хувьтай байна.				Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 50-аас доошгүй хувьтай байна.			Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 70-аас доошгүй хувьтай байна.			БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	2	Гадаад орнуудтай хамтын ажиллагаа тогтоож, харилцан туршлага судлах, багш дасгалжуулагчдыг чадавжуулах тамирчдын хамтарсан бэлтгэл сургуулилт хийх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	300.0	Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хүрээнд хийгдсэн ажил байхгүй.	Гадаад хамтын ажиллагааг эхлүүлнэ.		75.0		Харилцан туршлага судлах, багш дасгалжуулагчдыг чадавжуулах сургалтад хамруулсан байна.	75.0		Тамирчдын хамтарсан бэлтгэл сургуулилт хийдэг болсон байна.	75.0		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод	
	3	Олон улсын чанартай тэмцээн уралдааныг орон нутагтаа зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	Олон улсын чанартай тэмцээн уралдаан зохиогдоогүй.					Олон улсын чанартай тэмцээн уралдааныг зохион байгуулна.	100.0			Олон улсын чанартай тэмцээн уралдааныг зохион байгуулна.	100.0		БТСГ	АЗДТГ	Спортын холбоод
Биеийн тамир, спортын зорилтын дүн						4,778.0			1,375.0		955.0		1,413.0		1,035.0					

СОЁЛ, УРЛАГ

Соёл, урлагийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ үндэсний өв уламжлалыг залгамжилж, орчин үеийн соёл урлагийн чиг хандлагатай хослуулан хөгжүүлнэ.

1.4.1. Анхдагч түмний бахархал, монгол өв соёлыг хойч үедээ өвлүүлэх, орчин үеийн соёл урлагийг түгээн дэлгэрүүлэх замаар соёл урлагийн тогтвортой хөгжлийг хангана.

1.4.2. Аймгийн Хөгжимт жүжгийн театрын барилгыг шинээр барьж, соёлын төвүүдийн барилгыг үе шаттай засварлан, салбарын материаллаг баазыг сайжруулна.

1.4.3. Аймгийн соёл урлагийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг аялал жуулчлалтай холбон хөгжүүлж, урлаг, соёл, аялал жуулчлалын “Эвент” үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

1.4.4. Орон нутгийн соёлын байгууллагууд, иргэн, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагын оролцоонд суурилан соёлын өвийг хамгаалалтад авах, соёлын биет болон биет бус өвийн оршин тогтнох чадавхыг бэхжүүлж, цахим соёлын санг бүрдүүлнэ.

1.4.5. Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт газруудыг аялал жуулчлалын төв болгон хөгжүүлнэ.

1.4.6. Соёл урлагийн салбарын мэргэжилтэй боловсон хүчнийг орон нутгийн бодлогоор бэлтгэж, мэдлэг, мэргэжлийг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх ажлыг зохион байгуулж, тэднийг тогтвор суурьшилтай ажиллуулахад анхаарч, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх бодлого баримтална.

соёл, урлагийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ үндэсний өв уламжлалыг залгамжилж, орчин үеийн соёл урлагийн чиг хандлагатай хослуулан хөгжүүлнэ.

1.4. Culture and arts
Increase the quality and accessibility of cultural and arts organizations' services by supporting and expanding their activities, and inherit the national heritage and develop it in combination with modern cultural trends.

1.4.1. Ensure sustainable development of culture and art by inheriting the pride of the pioneers of Mongolian heritage to future generations, and disseminating modern culture and art.

1.4.2. The material base of the culture and art field will be improved by constructing a new Music and Drama Theater in the center of the aimag, and renovating and repairing the buildings of cultural centers throughout of province in stages.

1.4.3. In order to develop cultural organizations, it is necessary to harmonize their activities with tourism and organize many events and activities for arts, culture, and tourism.

1.4.4. Activities such as protecting cultural heritage, and strengthen the viability of tangible and intangible cultural heritage, and create an e-cultural fund will be carried out based on the participation of local cultural organizations, citizens, private sectors, and civil society organizations.

1.4.5. Historical and cultural immovable monuments and sites will be developed as tourism centers.

1.4.6. Training of professional personnel in the field of culture and arts will be implemented by the policy of local authorities, and it is necessary to pay attention to organize activities to improve their knowledge and skills and to provide stable employment condition and solve social issues of workers.

ЗДҮАХ-т зорилт	тусгагдсан №	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)								Үндсэн	Хамтрагч	Оролцогч
							2021		2022		2023		2024				
							Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв			
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО										
1.4.Соёл, урлаг. Соёл, урлагийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ							үндэсний өв уламжлалыг залгамжилж, орчин үеийн соёл урлагийн чиг хандлагатай хослуулан хөгжүүлнэ.										
1.4.1. Анхдагч түмний бахархал, монгол өв соёлыг хойч үедээ өвлүүлэх, орчин үеийн соёл урлагийг түгээн дэлгэрүүлэх замаар соёл урлагийн тогтвортой хөгжлийг хангана.	1	Монгол хэл, бичгээ дээдлэх, бүх нийтийн хэрэглээ болгох ажлыг ЕБС-иуд, мэргэжлийн байгууллагуудыг зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	40.0	-	Монгол хэл, бичгийг бүх нийтийн хэрэглээ болгох бэлтгэл ажлыг хангана.	10.0	Монгол хэл, бичгийг бүх нийтийн хэрэглээ болгох бэлтгэл ажлыг хангана.	10.0	Монгол хэл, бичгийг бүх нийтийн хэрэглээ болгох бэлтгэл ажлыг хангана.	10.0	Монгол хэл, бичгийг бүх нийтийн хэрэглээ болгох бэлтгэл ажлыг хангана.	10.0	БСУГ	АЗДТГ	БСУГ, ЕБС-иуд, Төрийн бүх байгууллагууд
	2	"Булган нутгийн бахархал" контент бэлтгэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	100.0	-	Жилд 3 дугаар бэлтгэн нийтийн хүртээл болгоно.	25.0	Жилд 3 дугаар бэлтгэн нийтийн хүртээл болгоно.	25.0	Жилд 3 дугаар бэлтгэн нийтийн хүртээл болгоно.	25.0	Жилд 3 дугаар бэлтгэн нийтийн хүртээл болгоно.	25.0	БСУГ	АЗДТГ	Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл
	3	"Булганы соёл урлагийн өдөр" арга хэмжээг хамтын ажиллагаатай хөрш орнууд болон Улаанбаатар хот, Дархан-Уул, Орхон аймагт зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	150.0	-		-	Орхон, Дархан-Уул аймагт зохион байгуулна.	50.0	ОХУ-ын Буриад улсад зохион байгуулна.	50.0	Улаанбаатар хотод зохион байгуулна.	50.0	БСУГ	АЗДТГ	СУБ
	4	"Булган хангай" урлагийн наадам зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	60.0	2017, 2019 онд урлагийн наадмыг зохион байгуулсан.	"Булган хангай" урлагийн наадам зохион байгуулна.	15.0	"Булган хангай" хүүхдийн урлагийн наадмыг зохион байгуулна.	15.0	"Булган хангай" урлагийн наадам зохион байгуулна.	15.0	"Булган хангай" хүүхдийн урлагийн наадмыг зохион байгуулна.	15.0	ХЖТ, ГБХЗХГ	Аймаг, сумдын АЗДТГ	БСУГ
	5	Бүх нийтийн соёлын боловсрол хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, соёл урлагийн тогтвортой хөгжлийг хангах	2021-2025	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	Уртын дуу-Морин хуур хөтөлбөр хэрэгжсэн.	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 30-аас доошгүй хувьтай байна.	50.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг 50 хувиас доошгүйгээр хангана.	50.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг 70 хувиас доошгүйгээр хангана.	50.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг 90 хувиас доошгүйгээр хангана.	50.0	БСУГ	Аймаг, сумын ЗДТГ	СУБ
1.4.2. Аймгийн Хөгжимт жүжгийн театрын барилгыг шинээр барьж, соёлын төвүүдийн барилгыг үе шаттай засварлан, салбарын материаллаг баазыг сайжруулна.	1	Аймгийн Хөгжимт жүжгийн театрын шинэ барилгыг барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	9,700.0	1957 онд ашиглалтад орсон. Үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй гэсэн мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт гарсан.	-	Барилгын ажлыг эхлүүлнэ.	4,000.0	Барилгын ажлыг үргэлжлүүлнэ.	3,000.0	Барилгыг барьж ашиглалтад оруулна.	2,700.0	ХЖТ	АЗДТГ	БСУГ, ГХБХБГ	
	2	Төв номын сан, Музейн барилгын өргөтгөлийг барьж, ашиглалтад оруулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,581.0	Төв номын сан, Музейн барилгын өргөтгөлийн зураг төсөв хийгдсэн.	-	Төв номын сангийн өргөтгөлийг барьж ашиглалтад оруулна.	741.0	-	Музейн барилгын өргөтгөлийг барьж ашиглалтад оруулна.	840.0	Төв номын сан, Музей	АЗДТГ	БСУГ		
	3	Хатанбаатар Магсаржавын "Дуулгат бунхан"-г сэргээн засварлах, Баруун замын байлдааны штаб музейн /Партизаны музей/ барилгад их засвар хийх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	160.0	Зураг төсөвтэй.	-	Баруун замын байлдааны штаб музейн /Партизаны музей/ барилгад их засвар хийнэ.	80.0	Хатанбаатар Магсаржавын дуулгат бунхныг сэргээн засварлана.	80.0	-	Музей	АЗДТГ	БСУГ		
	4	Бугат, Бүрэгхангай суманд соёлын төвийн барилга шинээр барих, Хутаг-Өндөр, Рашаант, Тэшиг, Хялганат тосгоны соёлын төвийн барилгын их засварыг хийх, Булган сумын Соёлын ордны дээврийг шинэчлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	4,297.8	Бугат сумын соёлын төвийн барилга, Хутаг-Өндөр, Сайхан, Сэлэнгэ, Баяннуур, Рашаант сум, Хялганат тосгоны их засварын зураг төсөв хийгдсэн.	Бугат сумын соёлын төвийн барилгын ажлыг эхлүүлэх, Рашаант, Хишиг-Өндөр, Булган, Тэшиг сумын Соёлын төвийг засварлана. Бүрэгхангай сумын соёлын төвийн зураг төсвийг хийлгэнэ.	1,250.0	Бугат, Бүрэгхангай сумын соёлын төвийн барилгын ажлыг дуусгана.	2,297.8	Хутаг-Өндөр, Сайхан сумын соёлын төвийн барилгын их засварыг хийнэ.	500.0	Хялганат тосгоны соёлын төвийн барилгын их засварыг хийнэ.	250.0	БСУГ	АЗДТГ	Сумын соёлын төвүүд

	5	Аймгийн мэргэжлийн урлагийн байгууллага, сумын соёлын төвүүдийн техник хэрэгсэл, материалыг үе шаттайгаар шинэчлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	300.0	2008 оноос хойш техник тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийгдээгүй.	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	75.0	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	75.0	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	75.0	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	75.0	БСУГ	АЗДТГ	Сумын соёлын төвүүд
1.4.3. Аймгийн соёл урлагийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг аялал жуулчлалтай холбон хөгжүүлж, урлаг, соёл, аялал жуулчлалын "Эвент" үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	1	"Алтаргана" олон улсын наадам зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	100.0	2019 онд "Бага Алтаргана" наадмыг зохион байгуулсан.		-	"Алтаргана" олон улсын наадам зохион байгуулна.	100.0	-	-	-	АЗДТГ	БСУГ	СУБ, БТСГ	
	2	"Айрагны баяр" зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	Айрагны баярыг 5 удаа зохион байгуулсан.	"Айрагны баяр" зохион байгуулна.	50.0	"Айрагны баяр" зохион байгуулна.	50.0	"Айрагны баяр" зохион байгуулна.	50.0	"Айрагны баяр" зохион байгуулна.	50.0	АЗДТГ	БСУГ	СУБ, БТСГ
1.4.4. Орон нутгийн соёлын байгууллагууд, иргэн, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагын оролцоонд суурилан соёлын өвийг хамгаалалтад авах, соёлын биет болон биет бус өвийн оршин тогтнох чадавхыг бэхжүүлж, цахим соёлын санг бүрдүүлнэ.	1	"Соёлын өв тээгчид"-ийн аймгийн чуулган зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	10.0	-	"Соёлын өв тээгчид"-ийн аймгийн чуулган зохион байгуулна.	10.0	-	-	-	-	-	БСУГ	АЗДТГ	СУБ	
	2	Соёлын биет бус өв тээгчдийн судалгааг шинэчлэх, шинэ өв тээгчдийг илрүүлэх, бүртгүүлэх, өвлүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	20.0	-	Соёлын өв тээгчдийг урамшуулах журам боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	5.0	Соёлын өв тээгчдийг урамшуулах журмыг хэрэгжүүлнэ.	5.0	Соёлын өв тээгчдийг урамшуулах журмыг хэрэгжүүлнэ.	5.0	Соёлын өв тээгчдийг урамшуулах журмыг хэрэгжүүлнэ.	5.0	БСУГ	АЗДТГ	СУБ
	3	Булган нутгийн түүх, соёлын дурсгалт зүйлсийн судалгаа, сурталчилгаа, хамгаалалтын ажлыг Орхон-Туул, Эг-Сэлэнгэ, Хануй-Хүннүгийн дурсгалыг түшиглэн зохион байгуулах	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	40.0	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах шаардлагатай.	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна.	10.0	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	БСУГ, Музей	АЗДТГ	Музей
1.4.5. Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт газруудыг аялал жуулчлалын төв болгон хөгжүүлнэ.	1	"Шороон бумбагар", "Цогт хунтайжийн цагаан балгас", "Чин толгой", "Хар бухын балгас", "Шивээт улааны цогцолбор", "Бий булгийн балгас" зэрэг түүхийн дурсгалт газруудыг хамгаалж, түүх соёлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	40.0	-	Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлсийг сурталчилна.	10.0	БСУГ, Музей	АЗДТГ	СЗДТГ
	2	Булган суманд "Диваажингийн сүм", "Цагаан суварга", "Бурхан багшийн энергийн цэцэрлэгт хүрээлэн", "Хатанбаатар С.Магсаржавын бунхантай цогцолбор", "Баруун замын байлдааны штаб музей" зэрэг түүхэн дурсгалт газрыг тохижуулж, аялал жуулчлалын маршрут бий болгох	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	400.0	Түүхэн аялал жуулчлалын маршрутаар дэд бүтэц бий болгох шаардлагатай.	Жуулчдын сонирхлыг татахуйцаар тохижуулна.	100.0	Жуулчдын сонирхлыг татахуйцаар тохижуулна.	100.0	Жуулчдын сонирхлыг татахуйцаар тохижуулна.	100.0	Жуулчдын сонирхлыг татахуйцаар тохижуулна.	100.0	БСУГ, Музей	АЗДТГ	СЗДТГ
1.4.6. Соёл урлагийн салбарын мэргэжилтэй боловсон хүчнийг орон нутгийн бодлогоор бэлтгэж, мэдлэг, мэргэжлийг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх ажлыг зохион байгуулж, тэднийг тогтвор суурьшилтай ажиглуулахад анхаарч, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх бодлого баримтална.	1	Соёл урлагийн салбарын мэргэжилтэй боловсон хүчнийг орон нутгийн бодлогоор бэлтгэн, мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	40.0	Мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалт 53 хувьтай байна.	Мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалтыг 58 хувьд хүргэнэ.	10.0	Мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалтыг 63 хувьд хүргэнэ.	10.0	Мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалтыг 68 хувьд хүргэнэ.	10.0	Мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалтыг 75 хувьд хүргэнэ.	10.0	БСУГ	АЗДТГ	СУБ
Соёл урлагийн зорилтын дүн					17,438.8			1,620.0		7,628.8	3,990.0	-	4,200.0				

ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

Орон нутгийн бизнес эрхлэгчид, хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж, шинээр бий болсон ажлын байрыг тогтвортой хадгалж, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.

1.5.1. Аймгийн хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгааг үндэслэн орон нутгийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлж, төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг бэхжүүлнэ.

1.5.2. “Мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлж, багш, суралцагсдын ажиллах, сурах орчин нөхцөлийг сайжруулж, МСҮТ-үүдийн сургалтын тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, засварлах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.

1.5.3. Өрхийн үйлдвэрлэл болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэх сонирхол, боломжтой иргэдийг дэмжиж зээлэнд хамруулах, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах, ажлын байранд зуучлах замаар 5000-аас доошгүй ажлын байр бий болгоно.

1.5.1. Аймгийн хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгааг үндэслэн орон нутгийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлж, төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг бэхжүүлнэ.

1.5.2. “Мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлж, багш, суралцагсдын ажиллах, сурах орчин нөхцөлийг сайжруулж, МСҮТ-үүдийн сургалтын тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, засварлах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.

1.5.3. Өрхийн үйлдвэрлэл болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэх сонирхол, боломжтой иргэдийг дэмжиж зээлэнд хамруулах, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах, ажлын байранд зуучлах замаар 5000-аас доошгүй ажлын байр бий болгоно.

1.5. Employment
Support local businesses and employment, focus on job creation and sustainability in the workplace, and increase household income.
 1.5.1. Based on the aimag's labor market research, implement a sub-program to support the employment among the population according to the local needs and requirements, and strengthen public-private partnerships.
 1.5.2. Implement the “Vocational Training Program”, improve the working and learning environment for teachers and students, and gradually upgrade and renovate the training equipment of Vocational Training and Production Centers in cooperation with relevant organizations.
 1.5.3. To create at least 5,000 jobs in local communities we need to support citizens who interested in the family business and self-employment by providing loans, as well as necessary equipment and job placement.

Аймгийн хэмжээнд хөдөлмөрийн насны 43167 иргэн байгаагийн 31402 нь буюу 75,7 хувь нь эдийн засгийн идэвхитэй, 11765 иргэн нь эдийн засгийн идэвхигүй хүн байна.

01

Нийт ерхийн:

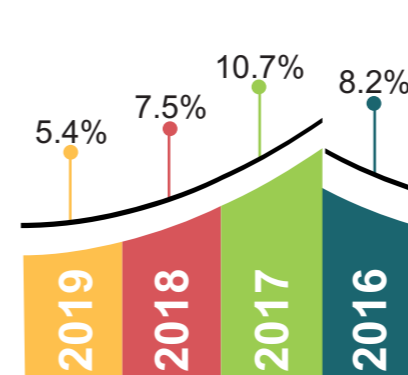
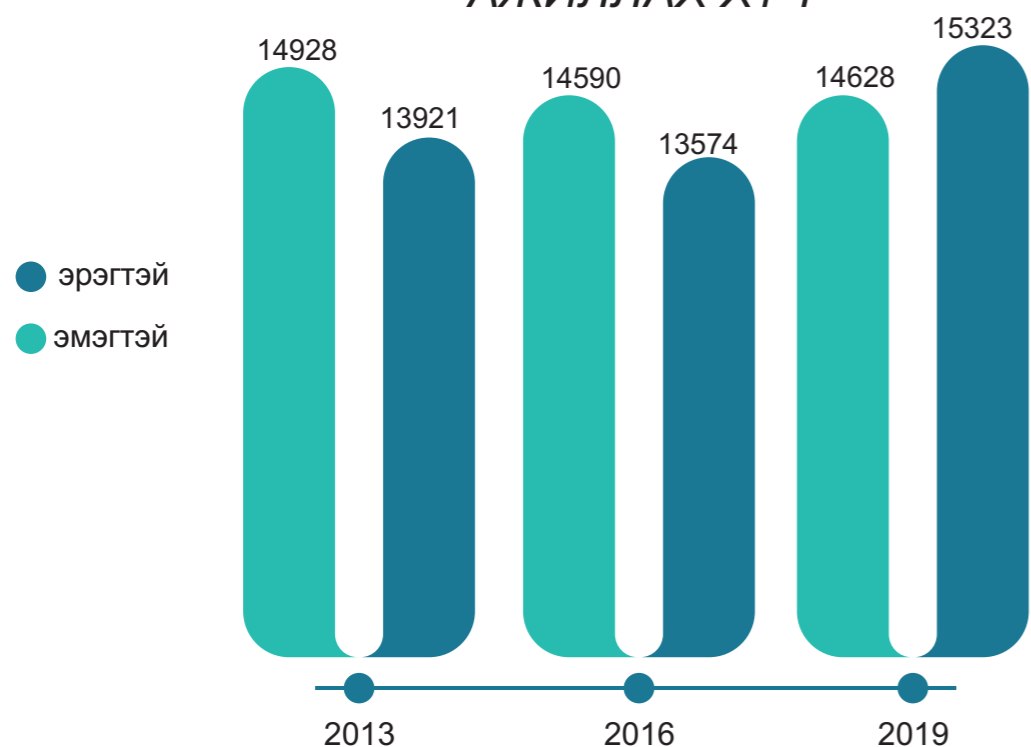
19.0 хувь нь аймгийн төвд,
29.3 хувь нь сумын төвд,
51.6 хувь нь хөдөөд амьдарч байгаагаас
5.8 хувь буюу 1115 нь нэн ядуу,
13,5 хувь буюу 2597 нь ядуу болон харьцангуй
бага хэрэглээтэй өрхүүд байна.

02

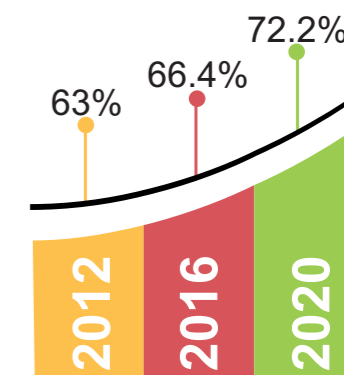
Өөрөөр хэлбэл амьжиргааны баталгаажих түвшнээс доогуур орлоготой ерхийн нийт өрхөд эзлэх хувь 19,4 хувь байна.

03

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

АЖИЛГҮЙДЛИЙН ТҮВШИН

ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН

АЛБАН БУС ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭГЧИД

2013 2016 2019

Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй	14,239
Уул уурхай, олборлолт	39 594
Боловсруулах үйлдвэрлэл	730 231 253
Барилга	220 140
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ	522 280
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	264 178 278
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	366 85
Мэдээлэл, холбоо	352
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	100 44
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	188
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	41
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	37 85
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа	117 152

ЗДҮАХ-г зорилт	тусгагдсан №	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)				Хэрэгжүүлэх байгууллага							
							2021		2022		2023		2024		Үндсэн	Хамтрагч	Оролцогч	
							Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв				
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО				
1.5. Хөдөлмөр эрхлэлт. Орон нутгийн бизнес эрхлэгчид, хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж,							шинээр бий болсон ажлын байрыг тогтвортой хадгалж, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.											
1.5.1. Аймгийн хөдөлмөрчин зах зээлийн судалгааг үндэслэн орон нутгийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлж, төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг бэхжүүлнэ.	1	Аймгийн хөдөлмөрчин зах зээлийн судалгааг хийж, "Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих аймгийн хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлж хүн амын ажилгүйдлийг бууруулах	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	440.0	Хөдөлмөрчин зах зээлийн судалгаагүй, 2019 оны жилийн эцсийн байдлаар ажилгүйдлийн түвшин 5.7 хувь байна.	Хөдөлмөрчин зах зээлийн нарийвчилсан судалгааг хийнэ. Ажилгүйдлийн түвшинг 5.4 хувьд хүргэнэ.	140.0		Ажилгүйдлийн түвшинг 5.0 хувьд хүргэнэ.	100.0	Ажилгүйдлийн түвшинг 5.0 хувьд хүргэнэ.	100.0	Ажилгүйдлийн түвшинг 4.0 хувьд хүргэнэ.	100.0	ХХҮГ	АЗДТГ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
	2	Хөдөлмөр, нийгмийн зөвшилцлийн гурван талт хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг сайжруулж, салбар хороодын үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	40.0	Гэрээний хэрэгжилт 92.0 хувь, төсөв хөрөнгө батлагдаж, үйл ажиллагаа нь тогтворжсон.	Салбар хоорондын хамтын ажиллагаа сайжирч, хэрэгжилт 85-аас доошгүй хувь хэрэгжсэн байна.	10.0		Хэрэгжилт 85-аас доошгүй хувьтай хэрэгжинэ.	10.0	Хэрэгжилт 85-аас доошгүй хувьтай хэрэгжинэ.	10.0	Хэрэгжилт 85-аас доошгүй хувьтай хэрэгжинэ.	10.0	АЗДТГ, ҮЭХ, АОЭХ	ХХҮГ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
	3	Хөдөлмөрчин аюулгүй байдал эрүүл ахуйн чиглэлээр байгууллага, аж ахуйн нэгжүүдтэй хамтран ажиллаж, "Бүтээмжийн хөдөлгөөн" өрнүүлэх шинэ санааг, санаачилгыг дэмжих	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	40.0	2017-2020 онд нийт 10 сумын 26 байгууллагын давхардсан тоогоор 1658 ажилтнуудыг хамруулсан байна.	Төр, хувийн хэвшлийн байгууллагуудыг бүтээмжийн хөдөлгөөнд хамруулна.	10.0		Төр, хувийн хэвшлийн байгууллагуудыг бүтээмжийн хөдөлгөөнд хамруулна.	10.0	Төр, хувийн хэвшлийн байгууллагуудыг бүтээмжийн хөдөлгөөнд хамруулна.	10.0	Төр, хувийн хэвшлийн байгууллагуудыг бүтээмжийн хөдөлгөөнд хамруулна.	10.0	АЗДТГ, ХХҮГ,	ҮЭХ, АОЭХ, ХАҮГ, АЭХ, АЗХ, АХБИХ, ААХолбоо	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
1.5.2. "Мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлж, багш, суралцагсдын ажиллах, сурх орчин нөхцөлийг сайжруулж, МСҮТ-үүдийн сургалтын тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, засварлах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.	1	МСҮТ-үүдэд "Мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлж, багш нарыг давтан сургах, мэргэшүүлэх, гадаад дотоодын сургуульд суралцах, туршлага судлуулах	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	180.0	2017-2020 оны хичээлийн жилд гадаадад 6 багш, дотоодын сургалтад давхардсан тоогоор 36 багш сургалтад хамрагдсан байна.	Шаардлагатай мэргэжилтэй ажилчдыг бэлтгэн, багш нарын 50-иас доошгүй хувийг хамруулж, сургалтын чанарт ахиц гарсан байна.	45.0		Шаардлагатай мэргэжилтэй ажилчдыг бэлтгэн, МСҮТ-үүдийн багш нарын 25-аас доошгүй хувийг хамруулж, сургалтын чанарт ахиц гарсан байна.	45.0	Шаардлагатай мэргэжилтэй ажилчдыг бэлтгэн, багш нарын 25-аас доошгүй хувийг хамруулж, сургалтын чанарт ахиц гарсан байна.	45.0	Шаардлагатай мэргэжилтэй ажилчдыг бэлтгэн, багш нарын 25-иас доошгүй хувийг хамруулж, сургалтын чанарт ахиц гарсан байна.	45.0	МСҮТ	ХХҮГ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
	2	Их дээд сургууль болон МСҮТ-ийг төгссөн шинэ залуу боловсон хүчний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжин төсөл хөтөлбөрт хамруулах, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх /гарааны бизнесийг дэмжих/	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	200.0	2017-2020 онд ХЭДС-аас 19 залуучуудын бүлэгт 190.0 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон.	6 бүлэгт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.	50.0		6 бүлэгт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.	50.0	6 бүлэгт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.	50.0	6 бүлэгт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.	50.0	МСҮТ	ХХҮГ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
	3	МСҮТ-д суралцагчдын үйлдвэр дээрх дадлага хийх орчинг нөхцөлийг бүрдүүлж, сургалтын тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, засварлах	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,500.0	2016-2020 онд ХАА-н МСҮТ-д 791.7 сая төгрөгийн санхүүжилтээр тоног төхөөрөмж шинэчилсэн.	2 МСҮТ-ийн сургалтын орчин нөхцөл сайжирч, суралцагчдын чанарт ахиц гарсан байна.	350.0		МСҮТ-ийн сургалтын орчин сайжирч, суралцагчдын үр чадвар сайжирсан байна.	350.0	МСҮТ-ийн сургалтын орчин сайжирч, суралцагчдын үр чадвар сайжирсан байна.	350.0	МСҮТ-ийн сургалтын орчин сайжирч, суралцагчдын үр чадвар сайжирсан байна.	450.0	АЗДТГ, МСҮТ-үүд	ХХҮГ	Бусад төсөл хөтөлбөр, холбогдох байгууллагууд
1.5.3. Өрхийн үйлдвэрлэл болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэх сонирхол, боломжтой иргэдийг дэмжиж зээлд хамруулах, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах ажлын байранд зуучлах замаар 5000-аас доошгүй ажлын байр бий болгоно.	1	Өрхийн үйлдвэрлэл болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийн үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний борлуулалтыг үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулах, төрийн худалдан авалтаар дэмжих	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	16.0	Булган суманд "Булганд үйлдвэрлэв" өрхийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн бараа бүтээгдэхүүнийг худалдан борлуулах нэг цэгийн дэлгүүр ажиллаж байна.	Жил бүр үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулна.	4.0		Жил бүр үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулна.	4.0	Жил бүр үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулна.	4.0	Жил бүр үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулна.	4.0	ХХҮГ	АЗДТГ, СЗДТГ, ХАҮТ	Бусад төсөл хөтөлбөр, холбогдох байгууллагууд
	2	Орон нутгийн нөөц бололцоо, эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн түр болон улирлын ажлын байраар хангах ажилгүй болон ажил олоход хүндрэлтэй иргэдийг ажиллуулах, ажилд зуучлан жил бүр 1300-аас доошгүй ажлын байрыг бий болгох	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	-	2016-2020 онд нийт 8320 ажлын байр бий болгосон. 3369, түр болон улирлын 4951 ажлын байр байна.	Байнгын 280, улирлын 120, түр 710 ажлын байрыг бүртгэнэ.	-		Байнгын 320, улирлын 175, түр 755 ажлын байрыг бүртгэнэ.	-	Байнгын 380, улирлын 255, түр 810 ажлын байрыг бүртгэнэ.	-	Байнгын 340, улирлын 230, түр 825 ажлын байрыг бүртгэнэ.	-	ХХҮГ	АЗДТГ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
	3	Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэхэд шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмж худалдан авахад дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,420.0	2016-2020 онд 580 иргэн аж ахуйн нэгжид 1765.5 сая төгрөгийн зээл олгосон.	52 иргэн, ААН-д зээл олгоно.	320.0		58 иргэн, ААН-д зээл олгоно.	390.0	58 иргэн, ААН-д зээл олгоно.	390.0	52 иргэн, ААН-д зээл олгоно.	320.0	ХХҮГ	АОЭХ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
	4	Орлого багатай 100-аас доошгүй магчин өрхийг "Малжуулах төсөлд" хамруулах, малгүй иргэдийг туслах аж ахуй эрхлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	ХЭДС, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	480.0	2016-2020 онд нийт 261 өрхөд 1203 сая төгрөгийн малжуулах арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.	24 өрхийг малжуулна.	120.0		24 өрхийг малжуулна.	120.0	24 өрхийг малжуулна.	120.0	28 өрхийг малжуулна.	120.0	ХХҮГ	АОЭХ	СЗДТГ, бусад холбогдох байгууллагууд
Хөдөлмөр эрхлэлтийн зорилтын дүн					4,316.0	-	-	1,049.0	-	1,079.0	-	1,079.0	-	1,109.0				

НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ, ХАЛАМЖ

Нийгмийн зорилтот бүлгийн иргэдэд үзүүлэх нийгмийн халамж, хамгааллын үйлчилгээг гэр бүлд төвлөрүүлж, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, ахмад настны болон хүүхдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах, жөндөрийн тэгш байдлыг хангах, тэдний нийгмийн идэвх оролцоог дэмжсэн хөгжлийн төвүүдийг бий болгож, үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлнэ.

1.6.1.Аймгийн хэмжээнд гэр бүл, хүүхэд, залуучууд, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрхийг дээдэлсэн, нийгмийн бүх бүлгийн оролцоог хангасан хүний хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг хангана.

1.6.2.Хүн амын бүлгүүдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах зорилгоор хөгжлийн төвүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, тэдний ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулах, шинээр барьж байгуулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулна.

1.6.3.Орон нутгийн түвшин дэх нийгмийн бүх харилцаанд жөндөрийн тэгш байдлыг ханган ажиллана.

Хөгжлийн төвүүдийг гэр бүлд төвлөрүүлж, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, ахмад настны болон хүүхдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах зорилгоор хөгжлийн төвүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, тэдний ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулах, шинээр барьж байгуулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулна.

1.6. Social welfare
Social welfare services for target groups will oriented into families, and development centers will be established and supported to improve the development and protection of people with disabilities, the elderly and children, to ensure gender equality, and to support their social participation.

1.6.1. Ensure the implementation of human development policies that respect the rights of families, children, youth, the elderly, and people with disabilities at the aimag level, and ensure the social participation of all segments of society.

1.6.2. In order to improve the development and protection of population groups, intensify the activities of development centers, improve their working conditions, and organize the construction of new ones in stages.

1.6.3. Ensure gender equality in all social relations at the local level.

ЗДҮАХ-т зорилт	тусгагдсан №	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)						Хэрэгжүүлэх байгууллага					
							2021		2022		2023		2024		Үндсэн	Хамтрагч	Оролцогч	
							Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв				
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО											
1.6. Нийгмийн хамгаалал. Нийгмийн зорилтот бүлгийн иргэдэд үзүүлэх нийгмийн халамж, хамгааллын үйлчилгээг гэр бүлд төвлөрүүлж,							хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, ахмад настны болон хүүхдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах, жөндөрийн тэгш байдлыг хангах, тэдний											
1.6.1. Аймгийн хэмжээнд гэр бүл, хүүхэд залуучууд, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрхийг дээдэлсэн, нийгмийн бүх бүлгийн оролцоо хангасан хүний хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг хангана.	1	"Зорилтот өрхийн хөгжлийг дэмжих аймгийн дэд хөтөлбөр"-ийн төлөвлөгөөг шинэчлэн хэрэгжүүлэх	2021-2024	ОНТ, ХЭДС, НХС, төсөл хөтөлбөр	100.0	Нийт өрхийн 18.2 хувь нь амьжиргааны баталгаажих түвшингээс доогуур орлоготой байна.	Жил бүр 300-аас доошгүй өрхийн амьжиргаа дээшилсэн байна.	25.0		Жил бүр 300-аас доошгүй өрхийн амьжиргаа дээшилсэн байна.	25.0	Жил бүр 300-аас доошгүй өрхийн амьжиргаа дээшилсэн байна.	25.0	Жил бүр 300-аас доошгүй өрхийн амьжиргаа дээшилсэн байна.	25.0	АЗДТГ, ХХҮГ	СЗДТГ	Холбогдох байгууллагууд болон ИНБ-д
	2	Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийг эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр гаргасан санал, санаачилгыг дэмжих	2021-2024	ОНТ, төсөл хөтөлбөр	40.0	Түр хамгаалах байраар 75 хүн, 394 хоногийн үйлчилгээ авсан байна.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн тоо буурсан байна.	10.0		Гэр бүлийн хүчирхийллийн тоо буурсан байна.	10.0	Гэр бүлийн хүчирхийллийн тоо буурсан байна.	10.0	Гэр бүлийн хүчирхийллийн тоо буурсан байна.	10.0	ГБХЗХГ	АЗДТГ	СЗДТГ
	3	Малчид болон албан бус секторт хөдөлмөр эрхлэгчдийг сайн дурын даатгалд хамруулах ажлыг эрчимжүүлж, сургалт, мэдээллийн ажлыг тогтмолжуулах	2021-2024	НДС	-	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 20 хувийг хамруулна.	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 25 хувийг хамруулна.	-		Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 30 хувийг хамруулна.	-	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 35 хувийг хамруулна.	-	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын 40 хувийг хамруулна.	-	НДХ	СЗДТГ	Малчин иргэд
1.6.2. Хүн амын бүлгүүдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах зорилгоор хөгжлийн төвүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, тэдний ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулах, шинээр барьж байгуулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулна.	1	ХХҮГ-ын харьяа ахмадын амралтын газрын барилгад засвар хийж, шаардлагатай зарим тоног төхөөрөмжөөр хангах	2021-2024	ОНТ, ХЭДС, НХС, төсөл хөтөлбөр	700.0	Барилгын хана, таазанд цууралт, суулт үүсч, их засвар хийх зайлшгүй шаардлагатай.	Их засварын зураг төсвийг хийлгэнэ.	40.0		Засварын ажлыг эхлүүлнэ.	300.0	Барилгын засварын ажлыг дуусгаж, ашиглалтад авна.	250.0	Тоног төхөөрөмжийг шинэчилж, амрагчдын ая тухтай амрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	110.0	ХХҮГ	АЗДТГ	ГБХББГ
	2	ХХҮГ-ын харьяа Сувиллын яслийн барилгыг шинээр барьж, үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,300.0	Барилгын ашиглалтын хугацаа дуусч, хана, шал нь мөөгөнцөртсөн.	75 хүүхэд хүлээн авах хүчин чадалтай яслийн барилгын зураг төсөв хийлгэнэ.	50.0		Барилгын ажлыг эхлүүлнэ.	600.0	Барилгын ажлыг дуусгаж, ашиглалтад авна.	600.0	Яслийн тоног төхөөрөмжийг шинэчилнэ.	50.0	ХХҮГ	АЗДТГ	Булган сумын ЗДТГ
	3	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, хүүхдэд зориулсан чөлөөт цагаа өнгөрөөх, нийгэмшүүлэх, сэргээн засах эмчилгээ, сувилгааны зориулалтаар "Хөгжлийн төв" байгуулах	2021-2024	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	150.0	-	Хөгжлийн төвийг байгуулах тооцоо судалгаа хийнэ.	50.0		Төвийн үйл ажиллагааг жигдрүүлж, тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	Төвийн үйл ажиллагааг жигдрүүлж, тоног төхөөрөмжөөр хангана.	50.0	Төвийн үйл ажиллагааг жигдрүүлж, тоног төхөөрөмжөөр хангана.	-	ХХҮГ	Аймгийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн холбоо	Булган сумын ЗДТГ
	4	Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхэд хамгааллын чиглэлээр эрх нь зөрчигдсөн иргэдийг хамгаалах "Хүчирхийлээс хамгаалах түр байр"-ны үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	2021-2024	ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	500.0	Түр байрны барилгын ажил эхэлж, гүйцэтгэл 20 хувьтай байна.	Түр байрны барилгын ажлыг үргэлжүүлж, 80 хувьд хүргэнэ.	300.0		Түр байрны ажлыг эхлүүлнэ.	200.0					АЗДТГ	ГБХЗХГ	Булган сумын ЗДТГ
	5	Ахмадын өргөөний барилгын ажлыг дуусгаж ашиглалтад оруулах	2021-2024	УТ, ОНТ	1,000.0	800.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар барилгын ажлын 80 хувь хийгдсэн.	Ашиглалтад орсон байна.	500.0		Өргөөний урсгал зардал, тоног төхөөрөмжийг шийдвэрлэнэ.	500.0					АЗДТГ, ХХҮГ	Аймгийн Ахмадын холбоо	Булган сумын ЗДТГ
	6	Хүүхдийн "Жаргалант" зуслангийн барилга, байгууламжийг үе шаттайгаар барих	2021-2024	УТ, ОНТ, Төсөл хөтөлбөр	1,965.0	2020 онд 300.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн.	1 шатны ажил дууссан байна.	665.0		2-р шатны зураг төсвийг хийлгэнэ.	100.0	Зураг төсвийн дагуу барилгын ажлыг гүйцэтгэнэ.	700.0	Зураг төсвийн дагуу барилгын ажлыг гүйцэтгэнэ.	500.0	АЗДТГ	ГБХЗХГ	СЗДТГ
1.6.3. Орон нутгийн түвшин дэх нийгмийн бүх харилцаанд жөндөрийн тэгш байдлыг ханган ажиллана.	1	Жөндөрийн тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийг сайжруулж, аймгийн хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлэх	2021-2024	ОНТ, төсөл хөтөлбөр	40.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 92.0 хувь хэрэгжсэн.	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 50-аас доошгүй хувьтай байна.	10.0		Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 80-аас дээш хувь байна.	10.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 90-ээс дээш хувь байна.	10.0	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 90-ээс дээш хувь байна.	10.0	АЗДТГ	ГБХЗХГ, ИНБ-ууд	СЗДТГ
Нийгмийн хамгаалал, халамжийн зорилтын дүн					5,795.0	-	-	1,650.0	-	-	1,795.0	-	1,645.0	-	705.0			
ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ БҮЛГИЙН ДҮН					93,323.9	-	-	14,889.5	-	-	29,938.0	-	20,093.2	-	34,103.2			